



INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY



KRAJOWY OŚRODEK
WSPARCIA ROLNICTWA



MINISTERSTWO ROLNICTWA
i ROZWOJU WSI

NR
5

RYNEK WYROBÓW ALKOHOLOWYCH

stan i perspektywy

R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 2013 ROKU

ISSN 2391-4149

ANALIZY RYNKOWE

Redaktor naczelny
Piotr Szajner



LISTOPAD 2017

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Waldemar Sochaczewski (przewodniczący)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Piotr Szajner (redaktor naczelny)
Krystyna Świetlik (sekretarz redakcji)
Marian Borek
Tadeusz Chrościcki
Barbara Domaszewicz
Stanisław Kowalczyk
Jarosław Ołowski
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Maria Zwolińska

KOMITET REDAKCYJNY:

Andrzej Kowalski, Ewa Machowina, Piotr Szajner, Krystyna Świetlik, Marzena Trajer,
Maria Zwolińska

REDAKTOR RYNKU WYROBÓW ALKOHOLOWYCH:

Piotr Szajner

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner
SKŁAD I DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 500 egz. Ark. wyd. 4,31

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Uwarunkowania makroekonomiczne <i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	5
II. Regulacje na rynku alkoholi <i>dr Piotr Szajner</i> <i>Institut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	6
III. Rynek wyrobów alkoholowych	8
1. Produkcja wyrobów alkoholowych <i>dr Piotr Szajner</i> <i>Institut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	8
2. Polski handel zagraniczny napojami alkoholowymi i alkoholem etylowym <i>dr inż. Magdalena Bodył</i> <i>Institut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	21
3. Stan ekonomiczno-finansowy przemysłu alkoholowego <i>mgr inż. Krzysztof Hryszko</i> <i>Institut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	28
4. Ceny i spożycie napojów alkoholowych <i>mgr inż. Arkadiusz Zalewski</i> <i>Institut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	30

W 2016 r. na światowym i unijnym rynku wyrobów alkoholowych wyraźnemu spowolnieniu uległy wzrostowe tendencje, które były obserwowane w poprzednich latach. Niewielki wzrost światowej produkcji (0,2%) dotyczył tylko alkoholu etylowego, a zdecydował o tym popyt ze strony branży paliwowej. Światowa produkcja piwa spadła o 0,2%, a winogronowych o 3,3%. Powodem spadku produkcji winiarskiej były mniejsze zbiory winogron, które są silnie uzależnione od warunków klimatycznych w okresie wegetacji. Na rynku UE produkcja alkoholu etylowego spadła o 4,4%, winogronowych o 2,2%, ale produkcja piwa wzrosła o 1%.

W Polsce w 2016 r. wartość produkcji sprzedanej napojów alkoholowych (w cenach bazowych) wyniosła 12,4 mld zł i była o 0,3% mniejsza niż przed rokiem. W największym stopniu zmniejszyła się wartość produkcji branży spirytusowej (o 8,3%) i winiarskiej (2,9%). W przemyśle piwowarskim wartość produkcji sprzedanej nie zmieniała się.

W 2016 r. produkcja piwa w Polsce wzrosła o 0,5% do 41,4 mln hl, pod wpływem rosnącego popytu wewnętrznego i eksportu. Produkcja wyrobów winiarskich zmniejszyła się o 9,9% do 1279,4 tys. hl. Spadek produkcji odnotowano we wszystkich grupach towarowych branży winiarskiej, w tym przede wszystkim fermentowanych napojów winiarskich o 11,4%. Produkcja spirytusu wzrosła o 7,3%, do 3,8 mln hl 100% alkoholu etylowego. Wzrost produkcji był wynikiem rosnącego zapotrzebowania na wyroby spirytusowe, branży paliwowej oraz eksportu. Produkcja napojów spirytusowych zwiększyła się o 2% do 1236,2 tys. hl 100% etanolu, w tym wódki o 1,8%, do 977 tys. hl 100% alkoholu etylowego.

Na podstawie miesięcznych danych o produkcji w średnich i dużych przedsiębiorstwach szacuje się, że w 2017 r. produkcja piwa w Polsce zmniejszy się o 2,2%, do 40,5 mln hl. W branży winiarskiej produkcja wyniesie 1117,5 tys. hl i będzie o 13% mniejsza niż przed rokiem. Powodem tego będzie malejąca produkcja fermentowanych napojów winiarskich do 950 tys. hl. Wzrost produkcji wystąpi w branży spirytusowej. Produkcja etanolu wzrośnie o 9,5% do 4,2 mln hl 100%, a napojów spirytusowych zwiększy się o 1,6% do 1,3 mln hl 100%.

W 2016 r. w handlu zagranicznym wyrobami alkoholowymi pogłębiło się ujemne saldo do 228,4 mln EUR, wobec 189,1 mln EUR przed rokiem. Powodem niekorzystnych wyników był przede wszystkim duży import winogronowych, napojów spirytusowych oraz alkoholu etylowego. Dodatkowo saldo wystąpiło tylko w wymianie handlowej piwem (113,2 mln EUR) i wódką (106,9 mln EUR). Na podstawie wstępnych danych, dotyczących handlu zagranicznego wyrobami alkoholowymi w okresie styczeń-sierpień 2017 r., szacuje się, że w 2017 r. ujemne saldo może pogłębić się do 327 mln EUR. Zdecydują o tym analogiczne tendencje rozwojowe w poszczególnych działach branży alkoholowej, które obserwowano w 2016 r. W szczególności pogłębi się deficyt w handlu zagranicznym wyrobami winiarskimi do 310 mln EUR i napojami spirytusowymi do 80 mln EUR. Deficyt wystąpi także w handlu zagranicznym etanolem (26 mln EUR). Nadwyżka wystąpi jedynie w handlu zagranicznym piwem (90 mln EUR) i wódką (123 mln EUR).

W 2016 r. spadek cen detalicznych napojów alkoholowych w Polsce wyniósł 0,6%, podczas gdy ceny detaliczne

żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,8%. Ceny detaliczne piwa spadły o 0,8%, wyrobów winiarskich o 0,5%, a napojów spirytusowych o 0,4%. W okresie styczeń-wrzesień 2017 r. ceny napojów alkoholowych wzrosły średnio o 0,2%, a żywności i napojów bezalkoholowych o 3,8%. Ceny detaliczne piwa i wyrobów winiarskich wzrosły o 0,1%, a napojów spirytusowych nie zmieniły.

W 2016 r. na krajowym rynku bilansowa konsumpcja napojów alkoholowych spadła o 1,1% do 9,4 litrów 100% etanolu, a zdecydowało o tym głównie większe spożycie piwa i napojów winiarskich. Konsumpcja wyrobów spirytusowych nieznacznie wzrosła. W strukturze spożycia nadal dominowało piwo (59%) i napoje spirytusowe (34%) przy niewielkim udziale wyrobów winiarskich (7%).

Działy przemysłu spożywczego produkujące napoje alkoholowe charakteryzują się stabilną i bezpieczną sytuacją finansową. W 2016 r. wszystkie działy branży alkoholowej osiągały zyski i wysoką rentowność netto (6,0-11,5% przychodów netto). Branża piwowarska, pomimo niewielkiej poprawy, nadal charakteryzowała się niską płynnością.

W 2016 r. przychody budżetu państwa z tytułu podatku akcyzowego od napojów alkoholowych wzrosły o 4,3% do 11,6 mld zł i stanowiły 17,6% całkowitych dochodów budżetowych z podatku akcyzowego. Dochody z podatku akcyzowego od napojów spirytusowych i alkoholu etylowego wyniosły 7,6 mld zł, od piwa 3,6 mld zł oraz od wyrobów winiarskich 0,4 mld zł.

SUMMARY

In 2016, the upward trends observed on the world and EU alcoholic beverages markets in previous years were no longer that profound. A slight increase (by 0.2%) in the global production was recorded only in the case of ethanol, which was due to the demand from the fuel industry. The global production of beer declined by 0.2%, while that of grape wines – by 3.3%. The reason for the decline in the latter case was a smaller harvest of grapes, which are strongly dependent on climatic conditions in the growing season. As regards the EU, the production of ethanol and that of grape wines decreased by 4.4% and 2.2%, respectively, while beer production increased by 1%.

In Poland, the value of the sold production of alcoholic beverages (at basic prices) amounted in 2016 to PLN 12.4 billion and was by 0.3% lower than in the previous year. The greatest declines in the value of alcoholic beverages production were recorded in the spirit industry (by 8.3%) and in the wine industry (by 2.9%). The value of production in the brewing industry remained at an unchanged level.

In 2016, beer production in Poland increased by 0.5% to 41.4 million hectolitres, which was due to the growing domestic demand and exports. The production of wine products decreased by 9.9% to 1,279.4 thousand hectolitres. Lower production was recorded in all product groups in the wine industry, mainly fermented wine beverages (by 11.4%). The production of spirits increased by 7.3%, to 3.8 million hectolitres of 100% ethanol. The increase in the production was due to the growing demand for spirits, the fuel industry and exports. The production of spirits increased by 2%, to 1,236.2 thousand hectolitres of 100% ethanol, including

that of vodka (by 1.8%), to 977 thousand hectolitres of 100% ethanol.

Based on monthly data on the production in medium-sized and large enterprises, it is estimated that the production of beer in Poland in 2017 will decrease by 2.2%, to 40.5 million hectolitres. The production in the wine industry will amount to 1,117.5 thousand hectolitres, and will be 13% lower than last year. This will be due to the decreasing production of fermented wine drinks, which will amount to 950 thousand hectolitres. An increase in production will be recorded in the spirit industry. Ethanol production will increase by 9.5%, to 4.2 million hectolitres of 100% ethanol, while the production of spirit drinks will increase by 1.6%, to 1.3 million hectolitres of 100% ethanol.

In 2016, the negative balance in foreign trade in alcohol increased to EUR 228.4 million, compared to EUR 189.1 million in the previous year. The unfavourable results were primarily due to large imports of grape wines, spirit drinks and ethanol. A positive balance was recorded only in trade in beer (EUR 113.2 million) and vodka (EUR 106.9 million). Based on the preliminary data concerning foreign trade in alcoholic products in the period from January to August 2017, it is estimated that throughout 2017, the negative balance may increase to EUR 327 million. This will be determined by similar development trends in the various branches of the alcohol sector, as observed in 2016. In particular, the deficit in foreign trade in wine products will increase to EUR 310 million, while that in spirits – to EUR 80 million. A deficit will be recorded also in foreign trade in ethanol (EUR 26 million). A positive balance will be recorded only in foreign

trade in beer (EUR 90 million) and vodka (EUR 123 million).

In 2016, the decrease in retail prices of alcoholic beverages in Poland amounted to 0.6%, while retail prices of food and non-alcoholic beverages increased by 0.8%. Retail prices of beer declined by 0.8%, and those of wine products and spirits – by 0.5% and 0.4%, respectively. In the period from January to September 2017, prices of alcoholic beverages increased by 0.2% on average, while those of food and non-alcoholic beverages increased by 3.8%. Retail prices of beer and wine products increased by 0.1%, while those of spirits remained unchanged.

In 2016, the domestic consumption of alcoholic beverages (calculated as the production less the balance of foreign trade) decreased by 1.1%, to 9.4 litres of 100% ethanol, mainly due to the increased consumption of beer and wine products. There was a slight increase in the consumption of spirits. The consumption structure continued to be dominated by beer (59%) and spirits (34%) with a small share of wine products (7%). Food industry branches that produce alcoholic beverages are characterised by a stable and secure financial situation. In 2016, all branches of the alcohol sector generated profits and high net profitability (6.0-11.5% of net revenue). The brewing industry, despite slight improvement, was still characterized by low liquidity. The state budget revenue from excise duty on alcoholic beverages increased by 4.3%, to PLN 11.6 billion, and accounted for 17.6% of the total state budget revenue from excise duty. Revenue from excise duty on spirits and ethanol amounted to PLN 7.6 billion, on beer – to PLN 3.6 billion and on wine products – to PLN 0.4 billion.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukażą się:

1. Rynek owoców i warzyw (51) • grudzień 2017,
2. Rynek cukru (45) • kwiecień 2018,
3. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (47) • kwiecień 2018,
4. Rynek środków produkcji dla rolnictwa (45) • kwiecień 2018,
5. Rynek mleka (54) • maj 2018,
6. Rynek ryb (28) • maj 2018,
7. Rynek drobiu (53) • maj 2018,
8. Rynek zbóż (54) • maj 2018,
9. Rynek mięsa (54) • czerwiec 2018,
10. Rynek rzepaku (53) • czerwiec 2018
11. Rynek wyrobów tytoniowych (6) • czerwiec 2018,
12. Rynek owoców i warzyw (52) • lipiec 2018,
13. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (48) • wrzesień 2018.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 757 w godzinach 8:00-16:00.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4) pokój numer 3.

Prenumerata roczna wersji papierowej lub elektronicznej 1 egz. w 2017 r. (1 numer) wynosi 21 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przysyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433
W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

ISSN 2391-4149



Prenumerata Analizy (1 numer) w 2017 roku wynosi 21 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-47-57
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>